

Samenvatting

Het college van gemeente Maastricht stemt in met de aanpak seksuele straatintimidatie Maastricht 2024-2026. In deze aanpak legt de gemeente Maastricht vast wat zij in 2024 tot en met 2026 gaat doen op het gebied van seksuele straatintimidatie. Door instemming met de aanpak gaan we een meldpunt 'seksuele straatintimidatie' oprichten en implementeren. Verder gaan we aan de slag met het programma de RESPECT- cyclus, met als doel dat iedere burger van de gemeente Maastricht, jong of oud, zich veilig kan voelen in de openbare ruimte.

Beslispunten

1. Aanpak seksuele straatintimidatie Maastricht 2024-2026 vaststellen, waarbij we enerzijds een meldpunt seksuele straatintimidatie gaan oprichten en implementeren en anderzijds het programma de RESPECT- cyclus gaan uitvoeren.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 26 maart 2024:

Conform.

1. Aanleiding

Veiligheid op straat is een belangrijk maatschappelijk thema binnen de gemeente Maastricht. Iedereen wil zich veilig voelen op straat en/of in de wijk waarin ze wonen en zich voortbewegen maar uit landelijke gegevens blijkt dat twee derde van de jonge vrouwen zich onveilig of bang voelt door seksuele straatintimidatie. Ook één op de drie mannen en jongens ervaart weleens seksuele straatintimidatie. Mensen die regelmatig slachtoffer zijn van seksuele straatintimidatie ervaren gevoelens van angst, onzekerheid en somberheid. Dit kan zelfs leiden tot depressie en slaapproblemen. Gemeente Maastricht wil zich vanuit gezondheidspreventie en veiligheid inzetten om dit ongewenste en hinderlijke gedrag op straat tegen te gaan.

2. Context

Van 2020 tot en met 2023 heeft de gemeente Maastricht meegedaan aan het Veilig Steden Programma. Dit programma stimuleert en ondersteunt gemeenten bij hun lokale aanpak gericht op het bevorderen van de veiligheid van vrouwen en meisjes in de publieke ruimte en tijdens het uitgaan. Door het toenemen van de maatschappelijke aandacht is er ook binnen de gemeente Maastricht politieke aandacht ontstaan voor het onderwerp seksuele straatintimidatie. Er is vanuit de gemeenteraad een expliciet verzoek, om met betrekking tot dit thema beleid te schrijven. De gemeente Maastricht heeft door middel van het ontwikkelingsplan seksuele straatintimidatie 2020-2023 de afgelopen drie jaar ingezet op enerzijds preventie, dit door het inzetten van workshops en trainingen en anderzijds op gedragsverandering bij de plegers. In de aanpak seksuele straatintimidatie 2024-2026 gaan we verder uitbreiden.

We gaan inzetten op twee actielijnen:

(1) Het oprichten van een Meldpunt seksuele straatintimidatie:

Het doel van het meldpunt is dat we als gemeente inzichtelijk krijgen in welke aard en omvang seksuele straatintimidatie voorkomt binnen onze gemeente. Verder draagt het hebben van een meldpunt bij aan het uitdragen van de sociale norm en geven we als gemeente Maastricht het signaal af dat wij seksuele straatintimidatie niet accepteren. Door middel van het meldpunt kunnen we potentiële slachtoffers doorverwijzen naar passende ondersteuning en hulp. Dit kan door informatie beschikbaar te stellen over het nemen van juridische stappen, of het delen van ervaringen door middel van lotgenotencontact.

De kerntaken van een toekomstig meldpunt zijn

- Registratie & monitoring voor beleidsmakers.,
- Het in kaart brengen van hotspots. Dit zijn specifieke gebieden waar seksuele straatintimidatie veel voorkomt. Met deze kennis kunnen we ons aanbod gericht op preventie en educatie gebiedsgericht afstemmen.

Door het in kaart brengen van hotspots kunnen we gebiedsgericht onderzoek doen naar de fysieke leefomgeving van het betreffende gebied/omgeving. Er kan onderzocht worden of er voldoende verlichting, camera's, handhavers en toezicht zijn. Deze gebieden zouden we vervolgens kunnen versterken, waarbij we een gezonde fysieke leefomgeving creëren waarin seksuele straatintimidatie voorkomen kan worden.

(2) Programma RESPECT, Het Programma R.E.S.P.E.C.T bestaat uit het inzetten van trainingen, workshops, en campagnes gericht op (1) enerzijds bewustwording creëren en (2) anderzijds inzetten op gedragsverandering. Door het actief inzetten van activiteiten, trainingen, workshops en campagnes wordt hard gewerkt aan het creëren van bewustwording (normen en waarden) en wordt er tevens ruim ingezet op gedragsverandering bij de daders.

De actielijnen hebben samen de volgende doelstellingen:

- 1) Het verminderen van kwetsbaarheid van de doelgroep door het inzetten op gedragsverandering bij (potentiële) daders.,
- 2) Dieper inzicht krijgen in de problematiek van seksuele straatintimidatie binnen Maastricht door middel van een meldpunt.
- 3) Het vergroten van de toegankelijkheid naar hulp bij seksuele straatintimidatie door middel van het inrichten van een meldpunt. Met behulp van dit meldpunt kunnen we potentiële slachtoffers doorverwijzen naar passende ondersteuning en hulp.,
- 4) Bewustwording creëren, zodat kinderen en jongeren al vroeg leren dat de gevolgen van bepaald gedrag ingrijpend kunnen zijn bij de potentiële slachtoffers.,

- 5) Het stellen van een duidelijke sociale norm, waarbij de boodschap is dat seksuele straatintimidatie geen plaats heeft. Een gemeente waarin de openbare ruimte een veilige plaats is voor iedereen.

3. Gewenste situatie

Door de aanpak seksuele straatintimidatie Maastricht 2024-2026 vast te stellen, leggen we formeel vast welke activiteiten we in 2024-2026 in Maastricht gaan uitvoeren op het gebied van seksuele straatintimidatie.

De belangrijkste thema's binnen de aanpak seksuele straatintimidatie Maastricht 2024-2026 zijn:

- Implementeren van een meldpunt seksuele straatintimidatie.
- Preventie en het terugdringen van seksuele straatintimidatie in de openbare ruimte.,

Deze aanpak sluit aan op het coalitieakkoord Maastricht 'stad van verbondenheid, waarbij veiligheid & leefbaarheid één van de belangrijke pijlers is. In het coalitieakkoord wordt benadrukt dat een veilige en leefbare woonomgeving een kernwaarde is voor onze inwoners. Je veilig voelen in je eigen omgeving is immers randvoorwaardelijk voor iedereen om mee te doen in onze stad. Veiligheid en leefbaarheid moeten daarom ook onderdeel zijn van de integrale aanpak om de leefsituatie van bewoners in wijken te verbeteren. De aanpak seksuele straatintimidatie 2024-2026 beoogt een veiligere stad te creëren door het probleem gericht aan te kunnen pakken middels het meldpunt en in te zetten op gedragsverandering en trainingen aan te bieden op scholen en horecagelegenheden binnen de gemeente Maastricht. Je veilig voelen is geen luxe maar een noodzakelijkheid.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Met de aanpak seksuele straatintimidatie Maastricht 2024-2026 beogen we de gezondheidsrisico's, voor de slachtoffers, voortkomend uit seksuele straatintimidatie te verkleinen en eventueel te voorkomen. Dit kan eventueel op langere termijn de belasting op het medisch domein verkleinen.

5. Effect op de openbare ruimte

Beoogd wordt terugdringen van seksuele straatintimidatie in de openbare ruimte. Door het implementeren van een meldpunt beogen we zicht te krijgen op de zogenoemde hotspots. Dit zijn plaatsen/gebieden waar seksuele straatintimidatie veel voorkomt.

6. Personeel en organisatie

Er wordt een externe projectleider voor 6 uur per week ingezet voor de coördinatie. De kosten zijn € 25.000 euro per jaar.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

De vorm en de structuur van het meldpunt seksuele straatintimidatie Maastricht is nog niet bepaald. In het verdere verloop en bij de uitrol van het meldpunt wordt er rekening gehouden met eventuele mogelijkheden en beperkingen. Er zal dan vooraf overlegd worden met de functionaris (persoons)gegevens en met de Chief Information Security Officer (CISO). Dit om de privacy van de melders te waarborgen en tevens om te voldoen aan de wettelijke richtlijnen.

Financiën

De aanpak seksuele straatintimidatie zal worden gefinancierd vanuit (1) enerzijds het ambulantisering GGZ-budget €40.000 en (2) anderzijds vanuit een decentrale uitkering vanuit het Veilig Steden Programma (ministerie) €30.000 euro. Voor de gehele aanpak zijn de kosten begroot op €75.000 euro per jaar met een looptijd van drie jaar (2024-2026).

Kostenoverzicht aangeboden workshops programma RESPECT-Cyclus

Acties uitgevoerd door ketenpartners:	Kosten per jaar voor de periode van 2024-2026.
Kosten Projectleider:	€25.000,- per jaar excl. Btw*.
Actielijn 1: - Het creëren van een meldpunt - Inventariseren van de optie voor het implementeren van een meldpunt: Arbeidsuren beleidsmedewerker gezondheid + Veiligheid FTE. Communicatiebudget voor bekendmaking van de app.	Op basis van beleidscapaciteit en handavingsinzet: €20.000,- per jaar excl. Btw*.
Actielijn 2: Trainingen en Workshops: SexMatters - 4x positieve seks-ed workshops op het Vista college - 8 X-workshops thema positieve seks voorlichting	€20.000,- per jaar incl. btw* (Dit bedrag in afwachting van de offerte).

- Workshops bij de middelbare scholen (3e, 4e en 5dejaars Mavo, Havo en vwo-leerlingen binnen het Sint Maartencollege, Het Bonnefanten, United World College, Terra Nigra, Porta Mosana, Novo College krijgen nader te bepalen workshops aangeboden gericht op het voorkomen van seksuele straatintimidatie intimidatie. - Ben je oké? Poster campagne.	
GGD - Vo + Mbo: Inzetten op het Ontwikkelen van een lesprogramma gericht op preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag	€3000,- per jaar incl. btw*.
UM + Hogeschool Zuyd Workshop 'Safer Clubbing' Deze training wordt vanuit het projectteam studentenwelzijn van Universiteit Maastricht aangeboden aan barcommissies van verschillende grote studentenverenigingen welke over een eigen bar beschikken in Maastricht. Dit betreft de volgende verenigingen: SV Circumflex, SV KoKo, MSRV Saurus en SV Amphitryon. De eerste drie verenigingen zijn gelieerd aan de universiteit en de laatstgenoemde aan Zuyd Hogeschool.	€2000,- per jaar incl. btw*.
Totale kosten per jaar ontwikkelingsplan seksuele straatintimidatie:	€70.000,- euro incl. btw waarvan er 30.000,- euro incl. btw* wordt gesubsidieerd vanuit het veilig steden programma. De overige €40.000 euro incl. btw zal worden bekostigd uit het bestaande gezondheidsbudget GGZ-preventie.

	<u>Aanvullende informatie</u> met betrekking tot de inzet van de gemeente als voorwaarden voor deelname aan het Veilige Steden programma. Voor het project ontvangt de gemeente via een decentralisatie uitkering een bijdrage. De gemeente levert tenminste eenzelfde bijdrage in euro's en/of het equivalent daarvan in personele beleidsinzet in fte.
Totale kosten over drie jaar (2024-2026) ontwikkelingsplan seksuele straatintimidatie:	€ 210.000 incl. btw waarvan 90.000 euro incl. btw* gefinancierd wordt vanuit het veilige steden programma.

***Btw toepassing**

Per activiteit is bepaald in hoeverre de Gemeente Maastricht recht heeft op een bijdrage uit het btw-compensatiefonds. De btw die drukt op meer algemene informatievoorziening, alsook de inrichting van een meldpunt, is compensabel en exclusief btw geraamd. De kosten van lesprogramma's (educatie en trainingen) zijn daarentegen uitgezonderd van btw-compensatie en zodoende inclusief btw geraamd. Aangezien de meeste van deze lesprogramma's via een btw-vrijstelling worden ingekocht, leiden deze (met uitzondering van het onderdeel GGD) niet tot aanvullende btw-lasten.

8. Aanbestedingen

N.v.t.

9. Participatie tot heden

n.v.t.

10. Voorstel

1. Akkoord te gaan met de aanpak seksuele straatintimidatie Maastricht 2024-2026 en dit vast te stellen.

11. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Gezondheidsbeleid zal toezicht houden op de uitvoering en de jaarlijkse evaluatie.